

ВИСНОВОК

антикорупційної експертизи проекту постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання закупівлі лікарських засобів, необхідних для виконання заходів, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню, локалізацію та ліквідацію спалахів, епідемій та пандемій коронавірусної хвороби (COVID-19)»

Картка проекту

Розробник проекту постанови: Міністерство охорони здоров'я України	Мета проекту постанови – забезпечення прозорості здійснення медичних закупівель, необхідних для здійснення заходів, спрямованих на запобігання виникненню та поширенню, локалізацію та ліквідацію спалахів гострої респіраторної хвороби COVID-19	Проект постанови надіслано відповідно до §37 ² Регламенту Кабінету Міністрів України
--	---	---

Резюме антикорупційної експертизи

За результатами антикорупційної експертизи проекту постанови Національне агентство встановило корупціогенний фактор, який полягає у неналежному врегулюванні обов'язків замовника під час відбору постачальника лікарських засобів, що створює умови для обмеження конкуренції, закупівлі ліків та медичних виробів за завищеними цінами, неефективного використання бюджетних коштів.

Опис виявлених корупціогенних факторів

1. Неналежне визначення змісту й обсягу прав чи обов'язків фізичних (юридичних) осіб

Проект постанови розроблено відповідно до п. 3¹ розділу V Закону України «Про публічні закупівлі», який, серед іншого, передбачає, що дія цього Закону не поширюється на закупівлю лікарських засобів, необхідних для виконання заходів, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню, локалізацію та ліквідацію спалахів, епідемій та пандемій коронавірусної хвороби (COVID-19). Цей пункт Закону також зобов'язує Кабінет Міністрів України затвердити Перелік таких лікарських засобів та порядок їх закупівлі.

Більшість положень редакції проекту постанови дублюють механізм регулювання закупівель для протидії COVID-19, передбачений постановою Кабінету Міністрів України від 20.03.2020 № 225 «Деякі питання закупівлі товарів, робіт і послуг, необхідних для здійснення заходів, спрямованих на запобігання виникненню та поширенню, локалізацію та ліквідацію спалахів, епідемій та пандемій гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, на території України» (далі – ПКМУ № 225).

Проте викладення положень проекту постанови за аналогією до норм ПКМУ № 225 не забезпечує прозорості здійснення закупівель лікарських засобів,

а також може сприяти обмеженню конкуренції, закупівлі ліків за завищеними цінами та неефективному використанню бюджетних коштів.

Так, положеннями п. 6 проекту Порядку, який запропоновано затвердити проектом постанови, передбачається встановити право замовників самостійно визначати критерії доброчесності та надійності вибору постачальника.

Механізм регулювання, запропонований у проекті Порядку, не розкриває змісту та алгоритму дій замовника при встановленні цих критеріїв та не містить конкретних індикаторів, які характеризують осіб, з якими буде укладений договір про закупівлі, як таких, які є доброчесними та надійними.

Крім того, проект постанови не зобов'язує замовника здійснювати попередні ринкові консультації з метою аналізу ринку, у тому числі запитувати й отримувати рекомендації та інформацію від суб'єктів господарювання, для пошуку найбільш економічно вигідної пропозиції, що сприяло б максимальній економії та ефективності використання бюджетних коштів.

Відсутність такого обов'язку може створити умови для закупівлі ліків та медичних виробів за завищеними цінами в умовах змови уповноважених осіб замовника та потенційного, заздалегідь обраного поза конкурсною процедурою постачальника.

Рекомендації НАЗК:

1. Передбачити у проекті постанови критерії визначення доброчесності постачальника, зокрема встановити обов'язок замовника перевіряти:

- чи притягувався постачальник протягом останніх трьох років до відповідальності за порушення, передбачене п. 4 ч. 2 ст. 6, п. 1 ст. 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді вчинення антиконкурентних узгоджених дій, що стосуються спотворення результатів тендерів;

- чи не є постачальник пов'язаною особою з керівником або службовими особами замовника;

- чи відсутні відомості про постачальника у Єдиному державному реєстрі осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення.

2. Встановити у проекті постанови критерії визначення надійності постачальника, для прикладу – врахування досвіду виконання аналогічних контрактів або заявлених постачальником строків поставки ліків, які є предметом закупівлі.

3. Встановити обов'язок замовників проводити попередні ринкові консультації з потенційними постачальниками та здійснювати аналіз ринку задля визначення найбільш економічно вигідної пропозиції.

Висновок:

проект постанови містить корупціогенні фактори та потребує доопрацювання з урахуванням наведених рекомендацій.

**Голова Національного агентства
з питань запобігання корупції**

Олександр НОВІКОВ